

Β.Βεσκούκης

Η άσκηση του επαγγέλματος στην πληροφορική

Μια προκλητική και θεσμοθετημένη εκκρεμότητα της ελληνικής πραγματικότητας

Πέρασε ένας χρόνος από την αναφορά μας στο θέμα "Επαγγελματικά δικαιώματα πληροφορικής". Μέσα σε αυτόν, είδαμε το άρθρο μας να αναδημοσιεύεται τόσο στο δελτίο του πανελληνίου συλλόγου διπλωματούχων μηχανολόγων-ηλεκτρολόγων, όσο και στο ενημερωτικό δελτίο της ΕΠΥ. Ακούσαμε τη διατύπωση φραστικής συμφωνίας, έστω και σε γενικές γραμμές, με τα λεγόμενά μας. Δεν είδαμε, όπως όχι δύσκολα αντιλαμβάνεστε, τίποτε να κινείται ή έστω να συζητείται σχετικά με το θέμα σε επίπεδο θεσμικών φορέων και Πολιτείας. Η άσκηση του επαγγέλματος στην πληροφορική παραμένει μια "κατά δήλωση" δραστηριότητα, στο γενικότερο πλαίσιο της ελληνικής αβάσταχτης ελαφρότητας της απόδοσης τίτλων και ιδιοτήτων.

Είδαμε, όμως, τις ελληνικές εταιρίες πληροφορικής να ανθούν χρηματιστηριακά. Τις είδαμε να συνασπίζονται, να συγχωνεύονται, να εξαγοράζονται και γενικά να ετοιμάζουν τις δυνάμεις τους για τα έργα που θα έρθουν. Επίσης, τις είδαμε να ...αντιμετωπίζουν το πρόβλημα του 2000. Η κινητήριος έμψυχη δύναμη όλων αυτών, δηλαδή ο μαχόμενος εργαζόμενος πληροφορικός, εξακολουθεί να είναι κατά δήλωση και όχι κατά τεκμήριο σχετικός, καταρτισμένος και ικανός να ανταπεξέλθει στα καθήκοντά του.

Αν κάποιος παρόμοιος είχε συμβεί στους δικηγόρους, δηλαδή αν τίποτε δεν εμπόδιζε τους αναγνώστες αστυνομικών μυθιστορημάτων να αγοράζουν στον Αρειο Πάγο, τότε τα επαγγελματικά τους δικαιώματα θα είχαν αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης και νομοθετικής ρύθμισης την επόμενη μέρα και χωρίς δεύτερη κουβέντα. Όμως, δεν είναι οι πληροφορικοί που καταλαμβάνουν τα περισσότερα έδρανα του συνταγματικά αρμοδίου νομοθετικού οργάνου, οπότε ο παραλληλισμός είναι ατυχής. Ούτε είναι οι πληροφορικοί που είναι μεγαλοσύμβουλοι των κινούντων τα νήματα. Γι' αυτό και η κατάσταση "απλά" διαιωνίζεται: στον "Αρειο Πάγο" της αγοράς πληροφορικής επιτρέπεται να αγοράζουν "δικηγόροι" που αυτοαποκαλέστηκαν έτσι κατά την συμπλήρωση της "δήλωσης έναρξης επιτηδεύματος" στην εφορία.

Το τοπίο συμπληρώνεται από τους απόφοιτους και τους καθηγητές των ΤΕΙ, που θέλουν να ονοματιστούν άνευ όρων απόφοιτοι και καθηγητές ΑΕΙ, από τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί ισοτιμίας πτυχίων και άσκησης επαγγέλματος στις χώρες-μέλη, από τους ιδιώτες έμπορους αμφιβόλου ποιότητας επαγγελματικής κατάρτισης στην πληροφορική και, ασφαλώς, από τους επιχειρηματίες που τρώνε στις πλάτες όλων ημών με χρυσά κουτάλια.

Ο καιρός που η απασχόληση στο επάγγελμα του μηχανικού ήταν κατοχυρωμένη φαίνεται να παρέρχεται. Υπάρχουν, βέβαια, ακόμη θεσμικά οργανωμένες ομάδες, όμως δεν διαφαίνεται πουθενά στους αποφασίζοντες, η διάθεση οι πληροφορικοί να αποτελέσουν μία από αυτές. Η κρίση της απασχόλησης και η χρήση των νέων τεχνολογιών για τη συμπίεση του κόστους, μεταφέρουν την αντιπαράθεση από το παραδοσιακό πεδίο μεταξύ εκείνων που παρέχουν την εργασία και εκείνων που την προσφέρουν, σε εσωτερικά μέτωπα των δεύτερων. Δηλαδή εφαρμόζεται κατά κράτος το κλασικό "διαίρει και βασίλευε". Η εκπαίδευση και η πιστοποίηση γνώσεων αμφισβητείται με άλλοθι την ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας. Τα πάντα τίθενται σε "μηδενική βάση" και δημιουργείται έδαφος για τον απ' αρχής ορισμό μιας νέας τάξης πραγμάτων στα επαγγελματικά δικαιώματα.

Οι πρωταγωνιστές, ή, τουλάχιστον, οι έχοντες θεσμικό λόγο επί του θέματος, εξακολουθούν να τηρούν σιγή ιχθύος. Το TEE δεν ασχολήθηκε με το θέμα πιθανόν γιατί είχε σημαντικότερα πράγματα να ασχοληθεί. Για παράδειγμα τα έργα που δημοπρατήθηκαν / ανακοινώθηκαν / προδιαγράφηκαν / ανατέθηκαν, αλλά και τις εκλογές του, οι οποίες τελικά αναβλήθηκαν για τον Ιούνιο. Εξακολουθεί να κυριαρχείται από τους παλαιολιθικούς μηχανικούς 2-3 ειδικοτήτων και να πρεσβεύει την άποψη πως "ό,τι δεν μπορούμε να ελέγξουμε δεν το αφήνουμε να γίνει καθόλου".

Η ΕΠΥ επίσης δεν ασχολήθηκε, διότι τα στελέχη της ήταν πολύ απασχολημένα στις ομάδες δράσης για τον Ιό του 2000, μια δικαιολογία περισσότερο "πληροφορική". Πέραν αυτού, εξακολουθεί να αναζητεί την ταυτότητα και το κύρος που δεν απέκτησε ποτέ μέσα στη βάση των πληροφορικών, την οποία άλλωστε δεν κατάφερε καν να ορίσει με επιτυχία (βλ. και OPEN Newsletter 2o/99). Μη έχοντας κάτι νέο να πούμε για τους φορείς αυτούς, θα σταματήσουμε εδώ. Συνεχίζουν στην ουσία να μην ασχολούνται με τα επαγγελματικά δικαιώματα στην πληροφορική. Η διατύπωση φραστικής συμπάθειας σε θέσεις όπως η δική μας, είτε η αναδημοσίευση μιας άποψης που δεν τους ευνοεί, δεν αποτελεί - κατά τη γνώμη μας - άλλοθι. Τελεία.

Οι μηχανικοί πληροφορικής και γενικότερα οι Πανεπιστημιακοί απόφοιτοι συναφών ειδικοτήτων εξακολουθούν να είναι τα θύματα της κατάστασης και να παραμένουν στο περιθώριο των αποφάσεων επαγγελματικής θεσμοθέτησης της επιστήμης που σπούδασαν. Παραμένουν αναλώσιμοι για τους επιχειρηματίες, να ανταγωνίζονται σε ίδια βάση ανεξάρτητα από το αν είναι απόφοιτοι ΙΕΚ, ιδιωτικού κολεγίου ή Ανώτατης Πολυτεχνικής Σχολής. Παραμένουν εργαζόμενοι πλέον του οκταώρου, με δελτίο παροχής υπηρεσιών και με την ασφάλιση να την πληρώνουν οι ίδιοι, χωρίς δικαίωμα αδειάς, παρά μόνο αν είναι "καλός" ο εργοδότης.

Βέβαια, εκτός από θύματα, η κατηγορία αυτή των εργαζομένων έχουμε ένα σημαντικό μερίδιο της ευθύνης. Ευθύνης, διότι φαίνεται ότι στην πράξη η συλλογικότητά μας και η επαφή με τον συνάδελφο που εργάζεται στη διπλανή οθόνη περιορίζεται στην άκρη του οπτικού μας πεδίου και δεν αποκτά μορφή επικοινωνίας. Ευθύνης, διότι αγοράζουμε το παραμύθι του "στελέχους" και, μέχρι να είναι πλέον αργά, πιστεύουμε ότι δεν θα είμαστε εμείς οι θιγόμενοι από την κατάσταση αλλά ο διπλανός (αυτός που βλέπουμε με την άκρη του ματιού μας όταν κοιτάμε την οθόνη μας). Ευθύνης, διότι ποτέ μας δεν "τραβήξαμε το καλώδιο" αυτού του συστήματος, όντας όμηροι του φόβου ότι θα βρεθεί ένας απόφοιτος ΙΕΚ και θα το συνδέσει εκείνος. Ευθύνης, τέλος, διότι αφήσαμε στο απυρόβλητο τον οιονδήποτε "συνδικαλιστή της γραβάτας" που δια της δραστηριοποίησης του "κατέκτησε" τη θέση διευθυντή ή συμβούλου που κατέχει.

Το θέμα, λοιπόν, των επαγγελματικών δικαιωμάτων των στελεχών της αγοράς πληροφορικής παραμένει σε εκκρεμότητα. Και θα παραμένει όσο η δραστηριοποίηση των άμεσα ενδιαφερομένων είναι στα σημερινά επίπεδα. Μέχρι τότε, οι σπουδές στο Πολυτεχνείο θα γίνουν "ισότιμες" με τις σπουδές στο κολέγιο του SomePlaceShire, σύμφωνα με την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την καταδικαστική απόφαση του Ευρωπαϊκού δικαστηρίου σε τυχόν μη συμμόρφωση της χώρας μας. Οι πάλοι πότε δραστηριοποιηθέντες θα έχουν κατακτήσει ίσως και θέση Υπουργού. Το TEE θα έχει συστήσει πλήθος επιτροπών και να αντιμετωπίσουν το θέμα και θα τις έχει στελεχωσει με πραγματικούς γνώστες της επιστήμης του ...μηχανολόγου-ηλεκτρολόγου. Οι επιχειρηματίες θα έχουν αναλάβει και εκτελέσει 358 "μεγάλα έργα πληροφορικής" και τα στελέχη πληροφορικής θα έχουν "κόψει" 394.237 τιμολόγια παροχής υπηρεσιών και θα έχουν πληρώσει όλη την ασφάλιση που τους αναλογεί.

Δημοσιεύτηκε στο OPEN Newsletter

τον Μάρτιο του 2000